

GLEDALIŠKI FESTIVAL GLUHIH

Bilten

20. oktober 2012

NARODNI DOM MARIBOR,
Velika dvorana

MARIBOR2012
Evropska prestolnica kulture

Kazalo:

Spremna beseda

- Franc Kangler, župan Mestne občine Maribor
- Mitja Čander, programski direktor EPK 2012
- Frida Planinc, predsednica Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije
- Bedrija Črešnik, predsednik Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor
- Milan Kotnik, strokovni delavec-sekretar

Program 8. gledališkega festivala gluhih

Zgodovina kulture v Podravju nekoč in danes

Fotografije z nastopov kulturno umetniških skupin

Zahvale

Franc Kangler, župan Mestne občine Maribor

Spoštovani ljubitelji kulture

Kot župan drugega največjega mesta v Sloveniji in letošnje Evropske prestolnice kulture vam izrekam dobrodošlico in vas z velikim zadovoljstvom pozdravljam na Gledališkem festivalu gluhih in naglušnih kulturno-umetniških ustvarjalcev. Na festivalu, ki poteka v organizaciji Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor, se bodo predstavile kulturno-umetniške skupine iz vse Slovenije. To je za društvo in naše mesto velika čast in verjamem, da se boste prijetno počutili v mestu ob reki Dravi.

Dovolite, da vam ob tej priložnosti na kratko predstavim štajersko prestolnico in vas povabim, da si tudi sami ogledate naše čudovito mesto. Maribor je univerzitetno, turistično, športno in kulturno središče. Je majhno, a prisrčno mesto, ki ga obdaja Pohorje s svojimi gozdovi in smučišči ter vinorodni mariborski griči. Mesto se ponaša z najstarejšo trto na svetu, ki raste že dobra štiri stoletja v starem mestnem jedru ob reki Dravi. Maribor je letos s partnerskimi mesti Evropska prestolnica kulture, prihodnje leto pa bo Evropska prestolnica mladih. Konec leta bo štajerska prestolnica tudi središče šaha, saj bomo gostili Svetovno mladinsko prvenstvo v šahu.

Maribor je mesto enakih možnosti za vse in kot župan se trudim, da z majhnimi, a dolgoročnimi koraki postane mesto prijazno invalidom. Z željo, da z vseh zornih kotov dojamemo težave, s katerimi se vsakodnevno srečujejo osebe s posebnimi potrebami, smo ustanovili Svet invalidov, ki aktivno in s konkretnimi predlogi pomaga mestni upravi pri različnih projektih. V ponos nam je, da smo prejeli naziv »Občina po meri invalidov«, ki je potrdilo, da smo na dobri in pravi poti.

Upam, da sem vam v tej kratki predstavitvi uspel pričarati živahen utrip našega mesta in vas navdušil, da si boste tudi sami ogledali nekaj znamenitosti.

Dobrodošli v Maribor – Evropsko prestolnico kulture

Mitja Čander, programski direktor EPK

Evropska prestolnica kulture je v Maribor in partnerska mesta prinesla veliko kulturne pestrosti, svežega in igrivega pogleda na življenje ter ljudi, s katerimi si delimo tudi duhovno dimenzijo človekovega bivanja. Odvija se bogat program dogodkov in prireditev na vseh področjih umetnosti in kulture. Da kultura ni ovira poudarjamo z aktivnostmi v sklopu *Priložnost za vse*, prek katere se povezujemo z invalidskimi društvi in podjetji poklicne rehabilitacije, z organizacijami in posamezniki, ki spodbujajo aktivno vključevanje vseh v program Evropske prestolnice kulture. V ta namen so se pripravili vsebinski opisi dogodkov in dostopnosti prizorišč za posamezne skupine oseb s posebnimi potrebami. Vzpostavila se je prilagojena spletna stran za slepe in slabovidne. Organizirala so se izobraževanja in prostorske prilagoditve kulturnih institucij, s katerimi želimo odpraviti čim več ovir, tako fizičnih kot miselnih. Darilni program, delavnice in dogodki v javnem prostoru prispevajo k ustvarjanju bolj vključujoče, strpne in kreativne družbe. V program EPK so vključene produkcije invalidskih društev in tematike, ki opozarjajo na različnost posameznikov v družbi.

Gledališče gluhih je pomemben komunikacijski kanal in umetniška oblika, v kateri se lahko brez večjih ovir povezujejo gluhi, naglušni in slišiči. Člani Zveze društev gluhih in naglušnih iz vse Slovenije prek kretnje, pantomime, mimike in izraznega giba uprizarjajo kratke in humorne predstave, v katerih obravnavajo družbeno aktualno problematiko, ples in interpretacijo pesmi. Ljubiteljska umetnost krepi udejstvovanje, identiteto ter medsebojno povezovanje gluhih in naglušnih. Je tudi priložnost za slišičo družbo, da se seznanijo z njihovo kulturo. Gledališki festival gluhih tradicionalno poteka že osmo leto zapored in veseli me, da je letošnje leto organiziran s strani Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor ter tako vključen v program Evropske prestolnice kulture.

Frida Planinc, predsednica ZDGNS

Gledališki festival gluhih je stvarni dokaz, kako je kultura gluhih vpeta v vse okvire delovanja in življenje gluhih v Sloveniji.

V čast mi je, da Vam v imenu soorganizatorja Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije napišem nekaj besed in Vam zaželim veliko uspeha na festivalu. Tokrat je ta gledališki festival že osmi po vrsti, vsako leto v drugem kraju, kjer se organizira v sodelovanju z lokalnim društvom gluhih in naglušnih. Letošnji festival soorganizira Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor, ki ima na področju kulture delovanja bogato tradicijo.

Namen gledališkega festivala je pokazati širši javnosti v okolju, kjer se odvija kako bogato je kulturno izobraževanje gluhih. Zaradi izgube sluha, ki je najpomembnejših čutov človeškega telesa, imajo gluhi zelo otežkočeno komunikacijo z zunanjim svetom. Komuniciramo lahko v svojevrstnem jeziku, slovenskem znakovnem jeziku, ki ga je Republika Slovenija z zakonom priznala kot jezik gluhih leta 2002. Tem osebam je zaradi gluhotе in komunikacijske oviranosti onemogočeno sodelovanje na večini kulturnih dogodkov, katere organizira slišča javnost. Kultura gluhih gluhih in tudi naglušnim ter gluhoslepim osebam omogoča izstopanje anonimnosti in vključitev v širši kulturi prostor.

Prepričana sem, da se bo sleherno društvo, ki je pripravilo svojo igro izvrstno odrezalo. Duhovno in estetsko bo obogatelo naše čutenje, odkrivalo lepoto našega jezika – kretnje - in izrazne možnosti ter združilo gluhe osebe v naši skupnosti.

Že 20 let vodim kulturno sekcijo v Društvu gluhih in naglušnih Podravja Maribor. Kot samouk sem najprej ustanavljal plesne skupine, folkloro in preprostejše gledališke igre. Bil sem tako režiser kot tudi kostumograf. Vse ideje sem črpal iz svojega življenja. To so bili časi, ko si nismo sposojali oblačil v gledaliških ampak smo enostavno nastopali v oblačilih, ki smo jih našli v starih podstrešnih omarah. Najbolj mi je ostala v spominu gledališka drama »Problematika gluhoti v družini«. Idejo zanjo sem črpal iz življenjskih izkušenj. Drama je bila tako čustveno obarvana, da je sedla v srca gledalcev tudi čez mejo v sosednjo Avstrijo, kjer smo nastopali kar štiri krat. Zmeraj sem poskušal motivirati tako mlade, kot starejše člane našega društva in jih v igrah tudi povezati. Verjamem, da je to način in naša velika možnost, da izražamo svoja čustva, ki jih skozi gluhoti drugače ne moremo. Ob sredah smo dolga leta za vse naše članice in člane prirejali šaljive igre, kvize in organizirali kulturne proslave. Veliko krat smo nastopali na različnih prireditvah, kasneje je ZDGNS ustanovila gledališki festival gluhih, na katerem smo redno nastopali. Naše predstave so velikokrat prikazali na televiziji v različnih oddajah, v intervjujih pa smo lahko še dodatno izrazili svoje mišljenje. Prav posebno smo ponosni, da smo štiri krat sodelovali na Festivalu Lent. Čeprav sem aktiven še na drugih področjih, ostaja kultura zame najpomembnejša. Še naprej se bom trudil spodbujati vse generacije, predvsem pa naše najmlajše člane k udeleževanju na kulturnem področju.

Bedrija Črešnik, predsednik Društva GNP Maribor

Eden pomembnih ciljev Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor od vsega začetka delovanja je ohranjanje in razvijanje kulturne identitete gluhih. S tem namenom so številni gluhi in naglušni člani ustvarjali na kulturnem področju že od ustanovitve dalje. Dandanes tradicionalno organiziramo različne kulturne prireditve, kjer nastopajo številni gluhi in naglušni kulturno umetniški ustvarjalci.

Prva znana skupina gluhih članic »Kobra«, ki je plesala izrazni ples, je bila zelo uspešna, saj so navduševali s svojim plesom. Leta 2001 so gluhi ustanovili novo kulturno umetniško skupino »Tihi svet«, ki deluje še danes ter leta 2009 z ustanovitvijo podružnice na Ptuju se je tudi na tem območju razvila kulturna dejavnost v katero se vključujejo številni mladi kulturno umetniški ustvarjalci s skupino "Tihi teater".

Večkrat so nastopali na Festivalu Lent v Mariboru in Festivalu Ana Desetnica v Ljubljani. Z lastnimi idejami in domišljijo so ustvarili gledališko igro »Ljubezen v vinogradu«, ki je bila prvič predstavljena na Festivalu Lent leta 2004, posneta pa je bila tudi televizijska oddaja za RTS Maribor.

V okviru programa kulture so pokrita naslednja področja: gledališče, foto ustvarjanje, likovno ustvarjanje, filmsko ustvarjanje. Na kulturnem področju članice in člani sodelujejo z lastnimi idejami, izdelki in izvirnimi predstavami v lastni režiji na Filmskem festivalu gluhih ustvarjalcev, Gledališkem festivalu kulturno umetniških gluhih ustvarjalcev ter na številnih drugih prireditvah kamor jih povabijo (Festival Lent, Ulično gledališče Ane Desetnice, obletnice in proslave drugih invalidskih društev), prav tako pa invalidi sluha sodelujejo na različnih tematskih-ustvarjalnih delavnicah (likovna kolonija, delavnice za video in foto ustvarjanje).

Ponosni smo, da smo s svojo dejavnostjo na kulturno umetniškem področju naredili velik korak na področju osveščanja širše javnosti. Z organizacijo letošnjega 8. Gledališkega festivala pa smo povezali številne gluhe, naglušne člane društva s številnimi slišječimi osebami, ki so tako vstopili v naš svet tišine in z roko v roki pripravili ta svečan kulturni dogodek.

Strokovni delavec-sekretar, Milan Kotnik

Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor
Program 8. gledališkega festivala gluhih

Narodni dom Maribor-velika dvorana, 20. 10. 2012

»Tišina«

"Blažka s skupino tečajnic" Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor, recital v znakovnem jeziku gluhih; Blažka Hartman, Neva Pinter, Nataša Ornik, Branka Kovač,-Mlinarič, Renata Habinger, Tadeja Gregorinčič, Klemen Bojanovič, Bojan Marošević

»Na vlaku«

"Tih svet" Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor, Majda Kores, Veronika Hribar, šaljiva pantomima

»Ustavil bi čas«

"Energične Štajerke" Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor - podružnica Ptuj, Valerija Škof, Lidija Letonja, Gabi Špan, pesem v znakovnem jeziku

»Pomoč rok«

»Tihe stopinje«, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Maja Kuzma, Jelena Bolšedonova, Mateja Kanalec, izrazni ples

»Foto«

»Gledališka skupina«, Društvo gluhih in naglušnih Posavja Krško, Vlatka Cvelbar, Peter Antončič, Slavica Polšak, Martin Žnidaršič, Miro Gramc, Anica Ivančič, Bosiljko Grubeša, Brigita Podlesnik, komedija

»Čez 100 let«

»Gledališka Skupina«, Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana, Marta Vavpetič, Petra Rotar, Slavko Pavlič, Nejc Drekonja, Zlatka Petrač, Maja Šojer, Barbara Čarman, Ivan Vačovnik, Anica Blanko, Ana Altbauer, Joško Šinkovec, Pašima Đogič, komedija

»Optimistka in pesimistka«

»Deaf Dancers«, Mestno društvo gluhih Ljubljana, Maja Kuzma, Jelena Bolšedenova, pantomima ob glasbi

»Ptica v duši«

»Gledališka skupina«, Društvo gluhih in naglušnih Posavja Krško, Vlatka Cvelbar, Peter Antončič, Slavica Polšak, Miro Gramc, Anica Ivančič, Bosiljko Grubeša, Brigita Podlesnik, poezija

»Začni dan z nasmehom na ustih«

"Tihi teater" Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor-podružnica Ptuj, Valerija Škof, Mirjana Drumlič, Darko Letonja, Žiga Bedenik, Ivan Gragar, drama v znakovnem jeziku

»Zmešnjava«

»Gledališka skupina«, Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske, Katarina Vrtačič, Vladan Vukajlovič, Julijana Jejčič, Tina Strel, komedija

»Radi te imamo«

»Tih stopinje«, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Maja Kuzma, Mateja Kanalec, Daša Peperko, izrazni ples-pantomima

»Služba«

"Tihi svet" Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor, Marcel Mertik, Vesna Burk, Jože Koser, Bedrija Črešnik, pantomima

»Zakaj, zakaj?«

"Tihi teater" Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor-podružnica Ptuj, Valerija Škof, Dijana Škof, Lidija Letonja, Darko Letonja, Vanessa Buljubašič, Ivan Gragar, pesem v znakovnem jeziku

»Pri zdravniku«, 1988

Leto pred osamosvojitvijo Slovenije smo v Društvu GNP Maribor, takrat še na Obrežni ulici v Mariboru, ustanovili kulturno umetniško skupino s katero smo se prvič predstavili v pantomimi na gledališkem festivalu.

Na Mednarodnem dnevu gluhih v Mariboru smo prvič nastopili v izposojenih kostumih.

Večina igre je bila v znakovnem jeziku, kar je bilo nekaj novega in je publiko zelo navdušilo.

»Vitezova ljubezen«, 1990

Leta 1987 je bila ustanovljena plesna skupina »Kobre«, ki jo je vodila Suzana Novak.

»Kobre«, Plesni nastop, 29. 11. 1987

Gledališki festival
Žalec, 2008

Valentinovo,
Ptuj, 2010

Vesna Burk, Milan Šabeder, Mitja Tomažič,
Jože Koser, Bedrija Črešnik

Lea Lukner, Tamara Lah,
Justina Vršič, Sanja Debevec, Saška Cafuta

Na povabilo Zveze gluhih in naglušnih Slovenije nas je obiskala gledališka skupina iz Škotske.

V skupino je bila vključena tudi igralka iz Kube, ki nas je naučila čutiti ritem bobnov kubanske glasbe. Vključili smo še koreografijo v znakovnem jeziku in se z odličnim nastopom predstavili na Festivalu Lent 2003.

Festival Lent, 2003

Skupina Tihi svet pod vodstvom režiserja Bojana Maroševića je z igro »Ljubezen v vinogradu« nastopila na Festivalu Lent 2004.

»Ljubezen v vinogradu«, Lent 2004

Kulturno umetniški skupini »Tihi svet« in »Tihe stopinje«.

Lent, 2004.

Novoletno srečanje vseh članov, Maribor, 2009,

Mirjana Drumlič, Dedek Mraz, Saška Cafuta,

Tamara Lah, Sanja Debevec, Lea Lukner, Justina Vršič

Nastop na Gledališkem festivalu gluhih in Kulturni večer invalidov Maribor 2011

»Rojstvo Kretnje«, Marcel Mertik, Mitja Tomažič, Bedrija Črešnik, Jože Koser 2011

»Tihe stopinje«, nastop Kulturni večer invalidskih društev, Majda Kores in Veronika Hribar

Martin Ploj, 65. obletnica Društva, Narodni dom, november 1998. Med gluhiimi člani edini »čarovnik«, ki je z veseljem nastopal na številnih prireditvah.

Marija Mlakar (Kuhar), Suzana Letonja (Peperko), Suzana Štraus (Krsteski), Marija Črešnik, Vesna Šlosar (Kotnik)

Plesni nastop na TV SLO, 1992

Nastop v oddaji »Prisluhnilno tišini«, RTV SLO leta 1990.

Suzana Letonja, Marija Črešnik, Valerija Škof, Vesna Šlosar

Valerija: Ples me je navdušil že od majhnih nog, a prvič sem pa nastopila s gluhami plesalkami že pri svojih trinajstih letih starosti. Od takrat naprej, pa seveda do sedaj sem še

vedno povezana s kulturo, igram, plešem in predstavljam pesmi v kretnji.

Nastop na 60. Obletnici Društva v Dvorani Tabor v Mariboru, Junij 1993

**Za sodelovanje in pomoč pri organizaciji 8.
Gledališkega festivala gluhih v Mariboru, 20. 10.
2012, se iskreno zahvaljujemo:**

- ② Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
- ② Evropska prestolnice kulture Maribor 2012
- ② Mestna občina Maribor
- ② Bojan Maroševič, stalni član Drame SNG Maribor
- ② Sanja Veličković, modna kreatorka
- ② Narodni dom Maribor
- ② Slovensko narodno gledališče Maribor
- ② Zdenka Križanič, članica Odbora za kulturo na MOM
- ② Zaposlenim v strokovni službi Društva GNP Maribor
- ② Članom in prostovoljcem Društva GNP Maribor in podružnice Ptuj
- ② Tečajnikom slovenskega znakovnega jezika
- ② Tolmačicam; Zlatka Kaja Hötzl, Marija Koser

Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor

Scenarij 8. gledališkega festivala gluhih so pripravili:

Milan Kotnik, strokovni delavec-sekretar
Zdenka Križanič

Bilten 8. gledališkega festivala gluhih so pripravili:

Milan Kotnik, strokovni delavec-sekretar
Lidija Salamon, strokovna sodelavka
Marjan Podbojec, sodelavec
Bedrija Črešnik, predsednik društva

Tisk:

Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor
Oktober, 2012

Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor v
sodelovanju z
Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije

MARIBOR2012
Evropska prestolnica kulture